

майстерність. Танець має величезне значення як засіб виховання національної самосвідомості.

Займаючись хореографією, молодші школярі не просто вивчають певну кількість рухів і танців, але на кожному уроці пізнають своєрідну, виразну мову хореографічного мистецтва, отримують уявлення про танці, де тісно переплітаються музика і пластика. Навчаючи мистецтву танцю, необхідно одночасно вчити дітей розуміти і слухати музику, органічно поєднувати в єдине ціле рух і музику. Спочатку ритмічні вправи зводяться до плескання долей такту, потім завдання ускладнюється, змінюючи ритмічний малюнок ударів. Виконуючи ритмічні рухи, можна додати елемент гри, де чергуються дівчатка з хлопчиками, перша лінія з другою і т. д. Потім до плескання додаються рухи: притопи, повороти корпусом, рухи рук, голови, плечей. Як правило, всі елементи ритмічних вправ з'єднуються в невеликі танцювально-ритмічні етюди. Творчий розвиток учнів на уроках хореографії спостерігається в процесі виконання рухів під музику. Одні високо підстрибуючи, намагаються зловити метелика, інші тихо крадуться по траві. У дітей молодшого шкільного віку сприйняття і мислення в основному носять конкретно-образний характер [3]. Тому танець повинен бути пов'язаний не тільки з музикою, але і з художнім словом, малюнком, пантомімою.

Таким чином, уроки хореографії у початковій школі представляють собою музично-ритмічне заняття, де синтезуються різні види мистецтва, драматургія. Такі уроки націлені на творчий розвиток учнів в умовах прояву вільної ініціативи, художнього початку і чуттєвих роздумів.

Список використаних джерел

1. Михайлова М. А. Співаємо, граємо і танцюємо у будинку і в саду / М. А. Михайлова, Е. В. Горбина / Популярний посібник для батьків і педагогів. – Ярославль, «Академія розвитку», 2007 – 48 с.
2. Мелік-Пашаєв А. Трансформація дитячої гри в художню творчість. / А. Мелік-Пашаєв, З. Новлянская // Мистецтво в школі № 2 – 2004. – С. 9 – 18.
3. Дружинін В. Н. Психологія загальних здібностей / В. Н. Дружинін – СПб, 2012. – 356 с.

УДК 802.0:37-5.

ШОРБАН Б.М.,
ТЕЛИЧКОН.В

Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ЧИТАННЯ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Проблема інтегрованого навчання іноземної мови (ІМ) і культури набуває все більшого поширення, що зумовлено багатьма чинниками: глобалізацією, міграціями, розвитком економічних і політичних відносин, збільшенням міжкультурних зв'язків. Для визначення сучасного стану проблеми паралельного навчання мови і культури, необхідно проаналізувати різні підходи, в яких розглядалося зазначене питання.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю якісного оновлення процесу підготовки майбутніх учителів англійської мови, важливістю формування у них ЛСКК, дидактичним потенціалом сучасних автентичних творів художньої літератури, відсутністю розробленої методики формування ЛСКК майбутніх учителів у процесі читання художньої літератури.

На сьогоднішній день практично всі вітчизняні і зарубіжні вчені визнають необхідність інтегрованого навчання ІМ і культури країни, мова якої вивчається. Розвиток теорій, які досліджували взаємозв'язок мови і культури, активно відбувався з 60–70-х років минулого століття, і на сьогоднішній день виокремились науки, що розглядають різні аспекти взаємодії мови і культури.

Велику увагу науковці приділяють художній літературі як засобу навчання іншомовної культури, оскільки словесне мистецтво містить інформацію не лише про щоденне життя представників іншомовної культури, їх домінуючі цінності, переконання, норми поведінки, сприяє відтворенню дійсності, властивої країні, мова якої вивчається, а й забезпечує необхідний контакт з цією культурою.

Проаналізувавши підходи до інтегрованого навчання ІМ і культури (лінгвокраїнознавчий, лінгвокультурологічний, соціокультурний, полікультурний, міжкультурний), нами визначено три основні напрями розвитку зазначених підходів: напрям, де акцентується мовне вираженні культури; напрям, який наголошує на соціальному компоненті; напрям, який зосереджується на психологічній складовій. Внесок кожного з підходів сприяв розвитку сучасного розуміння методики навчання ІМ і культур. Визначальним на сьогоднішній день у методиці навчання мови і культури є міжкультурний підхід, що передбачає акцент на вивченні культури, врахування власної культури, формування психологічної готовності, усвідомлення неоднорідності іншомовної культури.

Міжкультурний підхід охоплює різні явища у суспільному житті народів, торкається різних сфер діяльності і взаємодії людей, зумовлений новими всесвітніми процесами інтеграції, глобалізації, міграції. Найбільш загально його можна визначити як підхід, що досліджує загальні і часткові закономірності взаємодії представників різних культур.

Формування у майбутніх учителів АМ психологічного компонента ставлення передбачає розвиток усвідомлення відносності власної точки зору, розуміння наявності різних культурних перспектив, толерантності, відкритості до сприйняття «іншості», емпатії.

Елементами культури є фактичні дані про культуру та внутрішні елементи, такі як переконання, цінності, норми поведінки. Втіленням впливу культури на мову є лексика з національно-культурною семантикою, до якої належать безеквівалентна лексика, фонова лексика, фразеологізми.

Структура ЛСКК передбачає соціокультурну, соціолінгвістичну, соціальну компетентності. ЛСКК розглядається як динамічна система знань, навичок, умінь і здатностей, які дозволяють комуніканту будувати свою вербальну і невербальну поведінку в певному ситуативному контексті на основі емпатії, знань фонової та безеквівалентної лексики з урахуванням соціокультурних особливостей іншомовного спілкування і сучасних реалій, властивих культурі країни, мова якої

вивчається, а також відкрито сприймати інший спосіб життя, порівнювати його з національною самобутністю рідної культури і використовувати знання про країну, мова якої вивчається.

Список використаних джерел

1. Кузьменко Ю. В. Вимоги до вправ для формування соціокультурної компетенції в учнів основної школи у процесі навчання англійського діалогічного мовлення / Ю. В. Кузьменко // Іноземні мови. – 2006. – № 2. – С. 6 – 15.
2. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / колектив авторів під кер. С. Ю. Ніколаєвої – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с
3. Рудакова Л. П. Навчання студентів розуміння соціокультурної інформації при читанні англійської художньої літератури у вищих мовних навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Рудакова Людмила Павлівна. – К., 2004. – 255 с.
4. Шукліна С. І. Сучасні підходи до формування англійських інтеркультурних навичок і вмінь у майбутніх учителів / С. І. Шукліна // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Педагогіка та психологія». – Вип. 16. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2009. – С. 16–25.

УДК 37.091.322:374(043.2)

ШПЕНИК І. І.
БРИЖАК Н. Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

ГУРТКОВА РОБОТА ЯК ОДНА З ФОРМ ПОЗАКЛАСНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ РОБОТИ

З 1 вересня 2018 року вступила в дію Концепція Нової української школи, змінюються підходи до навчання. В Концепції визначено ключові компетентності – ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя.

На сьогоднішній день перед закладами освіти стоять завдання про оновлення української національної творчості у різних її формах. Провідна значущість її полягає у впливі на мислення, думки школяра як інструмента пізнавальної діяльності, комунікативні якості як засобу духовного та ділового спілкування і творчі здібності як основного засобу самореалізації особистості. Розвиток творчого мислення учнів, їх пізнавальної діяльності, прагнення до пошуків досліджень – одна з важливих проблем оптимізації навчання і комплексного підходу до освітнього процесу, до використання різних форм позакласної та позашкільної роботи, зокрема гуртків.

У відповідності до Закону України «Про освіту» (Ст. 38, П. 1), позашкільна освіта і виховання становлять невід'ємну частину структури освіти і спрямовуються на розвиток здібностей талантів дітей, учнівської та студентської молоді, задоволення їх інтересів, духовних запитів і потреб у професійному визначенні. У процесі свого історичного розвитку позашкільна освіта і виховання набули певного досвіду, престижу і на сьогодні сформувались як невід'ємна частина цілісної системи освіти в Україні гуртках [1, с. 5].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>